

عنوان مقاله:

جستاری فقهی حقوقی در خصوص دفن اموات در املاک شخصی

محل انتشار:

پژوهش نامه حقوق اسلامی، دوره 25، شماره 2 (سال: 1403)

تعداد صفحات اصل مقاله: 30

نویسندگان:

سعید محجوب - استادیار، گروه حقوق خصوصی، دانشکده حقوق، دانشگاه قم، قم، ایران.

محمدتقی مرادی - دانشجوی دکتری فقه و مبانی حقوق اسلامی، دانشکده الهیات و معارف اسلامی، دانشگاه قم، قم، ایران.

خلاصه مقاله:

از دیرباز، دفن اموات در املاک شخصی، مانند دفن بسیاری از مشاهیر در منازل شخصی خود، در جوامع گوناگون با انگیزه های مختلفی صورت پذیرفته است. حکم اولیه اسلام در این خصوص، با استناد به دلایلی هم چون «سنت معصوم»، «عدم ردع شارع» و «قاعده تسلیط»، جواز دفن اموات در املاک شخصی است. با این حال، پس از گسترش شهرنشینی و اقتضائات دوران جدید، و با توجه به مفاسد احتمالی فراوان، نمی توان حکم اولیه پیش گفته مبنی بر جواز دفن را، به صورت مطلق صادر کرد. در نظام حقوقی ایران نیز، اگر چه مطابق با ماده ۳۰ قانون مدنی که با اقتباس از قاعده فقهی تسلیط، به مالک حق تصرف همه جانبه بر مایملک خویش اعطاء شده است، لکن با توجه به ماده ۱۳۲ از همان قانون که قیود تحدیدکننده این حق را برشمرده است، و هم چنین ماده ۶۳۵ از باب تعزیرات قانون مجازات اسلامی، هم اینک اصل بر ممنوعیت مطلق دفن اموات در املاک شخصی است. نگارندگان این ممنوعیت مطلق را با ایراداتی مواجه دانسته اند و در ضمن پژوهش حاضر پیشنهاد شده است که در صورت متعارف بودن این تصرف، اخذ گواهی رسمی دفن، عدم اضرار به غیر، عدم ایجاد آسیب روانی، عدم شیوع بیماری های محیطی، و به علاوه جبران خسارت احتمالی توسط مالک در صورت تأثیرگذاری منفی این امر بر ارزش املاک مجاور، دفن اموات در املاک شخصی به صورت موردی مجاز دانسته شود.

کلمات کلیدی:

قاعده تسلیط، قاعده لاضرر، فقه اجتماعی، تصرف، مسئولیت مدنی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2055496>

